



## САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

БАЯНБУЛАГ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН 2020 ОНЫ САНХҮҮГИЙН  
ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

**АУДИТЫН КОД:** БНА-2021/11/СТА-ТШЗ

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Баянхонгор<br>2021 он | Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд<br>Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат<br>Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn<br>Хэлтсийн дарга бөгөөд аудитын менежер: А.Цээням<br>Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn<br>Аудитор: Ж.Өсөхбаяр<br>Утас: 99890393 Цахим хаяг: usukhbayarj@audit.gov.mn<br>Цахим хуудас: <a href="http://www.audit.mn">www.audit.mn</a> |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**Товчилсон үгийн жагсаалт**

|          |                                                             |
|----------|-------------------------------------------------------------|
| УСНББОУС | Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт |
| АДБОУС   | Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт               |
| АОУС     | Аудитын Олон Улсын Стандарт                                 |

## Агуулга

|                                                                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт /Эх хувь/.....                                                                 | 3  |
| 2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....                                                                          | 5  |
| 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан .....                                                               | 5  |
| 2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан .....                                                            | 6  |
| 2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан .....                                                                | 7  |
| 2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан .....                                                 | 8  |
| 2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан .....                                                             | 9  |
| 2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан .....                                                             | 10 |
| 3.Аудитын тайлан .....                                                                                         | 11 |
| 3.1. Ерөнхий зүйл .....                                                                                        | 11 |
| 3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй .....                                                 | 11 |
| 3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт.....                                                | 11 |
| 3.4. Материаллаг байдал .....                                                                                  | 12 |
| 3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд .....                                                                   | 12 |
| 3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт.....                                                      | 13 |
| 3.7. Шилэн дансны мэдээлэл .....                                                                               | 14 |
| 3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....                                                                          | 15 |
| 3.9. Аудитын илрүүлэлт .....                                                                                   | 15 |
| Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил .....                                                | 15 |
| Аудитын зөвлөмж .....                                                                                          | 17 |
| 3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд..... | 17 |
| 4. Менежментийн захидал.....                                                                                   | 18 |
| 5. Хавсралт 1.: Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт.....                                                 | 19 |



**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ  
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

64101 Баянхонгор аймаг,  
Баянхонгор сум, Номгон баг  
Утас, факс 7044 2584  
E-mail: bayankhongor@audit.gov.mn

БАЯНБУЛАГ СУМЫН ЗАСАГ  
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА  
Д.ЦЭНД-АЮУШ ТАНАА

2021.02.25 № 2/92  
танай \_\_\_\_\_ -ны № \_\_\_\_\_ -т  
**АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

**Хязгаарлалттай дүгнэлт**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аудитын гол асуудалд дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Баянбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

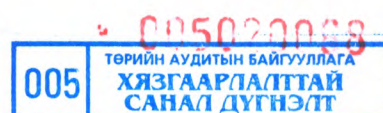
**Дүгнэлтийн үндэслэл**

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

**Бусад мэдээлэл**

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

2021 А4 ТООТ



Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 11 зорилтын хүрээнд 116 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 83.0 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

### **Аудитын гол асуудал**

- Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 6160.0 мянган төгрөгийн автомашин худалдан авч зориулалт бусаар зарцуулсан;
- Эд хөрөнгийн тооллогын комисс жилийн эцсийн хөрөнгийн тооллого хийхдээ эргэлтийн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй 63924.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг тоолоогүй, тооллогын дүнгээр тооцоо бодсон акт үйлдэж даргын тушаалаар баталгаажуулаагүй байна байна.

Дээрх алдаа зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3 дахь “санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Сангийн сайдын 2018 оны 318 дугаар тушаалаар баталсан “Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам”-ын 2.2.1.2 дахь “энэ журмын 2.1.1, 2.1.2 -т зааснаас бусад зориулалтаар тоног төхөөрөмж бэлтгэх, хөрөнгө оруулалтын зардал гаргахыг хориглоно”, аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн 2018 оны 40 дүгээр тогтоолоор баталсан “Орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, шилжүүлэх, акталж данснаас хасах журам-ын 3.6 дахь “Орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд нь нь шинээр хөрөнгө олж авахдаа аймгийн Орон нутгийн өмчийн газраас бичгээр зөвшөөрөл авна”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 дахь “нягтлан бодогч нь эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 73 дугаар зүйлийн 73.2 дахь “Байгууллагын нягтлан бодогч нь үндсэн хөрөнгө, бараа материал, үнэ бүхий зүйлийн тооллогоор бэлэн байсан үлдэгдэл, гарсан зөрүүг тооллогын акт материал батлагдсанаас хойш 5 хоногийн дотор нягтлан бодох бүртгэлд тусгаж дансны үлдэгдлийг тулган шалгана” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн “Иж бүрэн байх”, “Оршин байх”, “Үнэлгээ” “Үнэн зөв байдал” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

## **Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага**

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

## **Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ  
АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

## 2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

### 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

| Дансны код  | Балансын үзүүлэлт                                                     | /Төгрөгөөр/           |                       |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
|             |                                                                       | Эхний үлдэгдэл        | Эцсийн үлдэгдэл       |
| <b>1</b>    | <b>ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>                                        | <b>37,368,449.50</b>  | <b>64,212,349.50</b>  |
| <b>33</b>   | <b>АВЛАГА</b>                                                         | 00.00                 | 1,260,000.00          |
| <b>335</b>  | <b>Бусад авлага</b>                                                   | 00.00                 | 1,260,000.00          |
| 3352        | Хувь хүмүүсээс авах авлага                                            | 00.00                 | 1,260,000.00          |
| <b>35</b>   | <b>БАРАА МАТЕРИАЛ</b>                                                 | 37,368,449.50         | 62,952,349.50         |
| <b>351</b>  | <b>Түүхий эд материал</b>                                             | 12,153,275.00         | 12,153,275.00         |
| 35110       | Тусгай зориулалттай материал                                          | 12,153,275.00         | 12,153,275.00         |
| <b>354</b>  | <b>Хангамжийн материал</b>                                            | 25,215,174.50         | 50,799,074.50         |
| 35410       | Бичиг хэргийн материал                                                | 00.00                 | 999,600.00            |
| 35420       | Аж ахуйн материал                                                     | 7,598,905.00          | 27,506,105.00         |
| 35430       | Сэлбэг хэрэгсэл                                                       | 310,000.00            | 310,000.00            |
| 35440       | Түлш, шатах тослох материал                                           | 1,500,000.00          | 00.00                 |
| 35470       | Бусад хангамжийн материал                                             | 15,806,269.50         | 21,983,369.50         |
| <b>2</b>    | <b>ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>                                    | <b>600,910,495.95</b> | <b>849,036,994.75</b> |
| <b>39</b>   | <b>ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ</b>                                                 | 600,910,495.95        | 849,036,994.75        |
| <b>392</b>  | <b>Биет хөрөнгө</b>                                                   | 591,804,295.95        | 839,930,794.75        |
| 39201       | Барилга, байгууламж, орон сууц                                        | 495,869,608.00        | 781,556,683.00        |
| 39202       | Хуримтлагдсан элэгдэл                                                 | -145,803,480.73       | -170,294,105.82       |
| 39203       | Авто-тээврийн хэрэгсэл                                                | 148,674,800.00        | 174,534,800.00        |
| 39204       | Хуримтлагдсан элэгдэл                                                 | -68,372,919.84        | -87,964,022.58        |
| 39205       | Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)                                     | 180,528,436.00        | 187,188,956.00        |
| 39206       | Хуримтлагдсан элэгдэл                                                 | -142,046,783.78       | -151,926,346.96       |
| 39207       | Тавилга, аж ахуйн эд хогшил                                           | 47,686,210.50         | 47,686,210.50         |
| 39208       | Хуримтлагдсан элэгдэл                                                 | -22,018,024.19        | -25,882,368.65        |
| 39214       | Бусад үндсэн хөрөнгө                                                  | 131,344,720.00        | 131,344,720.00        |
| 39215       | Хуримтлагдсан элэгдэл                                                 | -34,058,270.01        | -46,313,730.74        |
| <b>393</b>  | <b>Биет бус хөрөнгө</b>                                               | 9,106,200.00          | 9,106,200.00          |
| 39301       | Програм хангамж                                                       | 230,000.00            | 230,000.00            |
| 39302       | Хуримтлагдсан элэгдэл                                                 | -230,000.00           | -230,000.00           |
| 39303       | Бусад биет бус хөрөнгө                                                | 9,106,200.00          | 9,106,200.00          |
| <b>3</b>    | <b>НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II</b>                                    | <b>638,278,945.45</b> | <b>913,249,344.25</b> |
| <b>4</b>    | <b>НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР</b>                                                 | <b>332,200.00</b>     | <b>455,241.92</b>     |
| <b>41</b>   | <b>БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР</b>                                      | 332,200.00            | 455,241.92            |
| <b>413</b>  | <b>Өглөг</b>                                                          | 332,200.00            | 455,241.92            |
| 41310       | Ажилчидтай холбогдсон өглөг                                           | 00.00                 | 433,241.92            |
| <b>4136</b> | <b>Бусад өглөг</b>                                                    | 332,200.00            | 22,000.00             |
| 41361       | Байгууллагад төлөх өглөг                                              | 332,200.00            | 22,000.00             |
| <b>5</b>    | <b>ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН</b>                                       | <b>637,946,745.45</b> | <b>912,794,102.33</b> |
| <b>51</b>   | <b>Засгийн газрын хувь оролцоо</b>                                    | 637,946,745.45        | 912,794,102.33        |
| 511         | Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан | 302,128,037.00        | 302,128,037.00        |
| 51101       | Өмч: - төрийн                                                         | 302,128,037.00        | 302,128,037.00        |
| <b>512</b>  | <b>Хуримтлагдсан үр дүн</b>                                           | 318,332,812.49        | 595,100,169.37        |
| 51210       | Өмнөх үеийн үр дүн                                                    | 318,332,812.49        | 320,252,812.49        |
| 51220       | Тайлант үеийн үр дүн                                                  | 00.00                 | 274,847,356.88        |
| 51300       | Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү                                      | 17,485,895.96         | 15,565,895.96         |
| <b>6</b>    | <b>ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V</b>                    | <b>638,278,945.45</b> | <b>913,249,344.25</b> |

## 2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

| Дансны код | Үзүүлэлт                                                                                                   | Өмнөх оны гүйцэтгэл   | Төгрөгөөр/<br>Тайлант оны гүйцэтгэл |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------------------------------------|
| 1          | <b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)</b>                                                                     | <b>501,317,188.00</b> | <b>811,260,307.00</b>               |
| 12         | <b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>                                                                                 | <b>50,630,000.00</b>  | <b>343,211,895.00</b>               |
| 120        | <b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>                                                                         | 50,630,000.00         | 343,211,895.00                      |
| 120004     | Төсөв байгууллагын өөрийн орлого                                                                           | 50,630,000.00         | 343,211,895.00                      |
| 1200042    | Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих                                                                  | 630,000.00            | 1,000,000.00                        |
| 1200045    | Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого                                                                          | 50,000,000.00         | 342,211,895.00                      |
| 13         | <b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>                                                                       | <b>450,687,188.00</b> | <b>468,048,412.00</b>               |
| 1311       | <b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>                                                                         | 43,004,888.00         | 46,255,712.00                       |
| 131104     | Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө | 43,004,888.00         | 46,255,712.00                       |
| 1320       | <b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>                                                                      | 407,682,300.00        | 421,792,700.00                      |
| 132001     | Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/                                        | 407,682,300.00        | 421,792,700.00                      |
| 2          | <b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН</b>                                                                         | <b>440,843,485.17</b> | <b>536,412,950.12</b>               |
| 21         | <b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>                                                                                       | <b>440,843,485.17</b> | <b>527,237,304.23</b>               |
| 210        | <b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>                                                                     | 413,284,576.17        | 460,713,341.00                      |
| 2101       | <b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>                                                                   | 199,321,833.00        | 227,477,998.65                      |
| 210101     | Үндсэн цалин                                                                                               | 199,171,833.00        | 227,477,998.65                      |
| 210104     | Урамшуулал                                                                                                 | 150,000.00            | 00.00                               |
| 2102       | <b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>                                                      | 24,872,778.32         | 29,372,500.75                       |
| 210201     | Тэтгэврийн даатгал                                                                                         | 24,872,778.32         | 19,568,398.75                       |
| 210202     | Тэтгэмжийн даатгал                                                                                         | 00.00                 | 2,675,602.00                        |
| 210203     | ҮОМШӨ-ний даатгал                                                                                          | 00.00                 | 1,900,900.00                        |
| 210204     | Ажилгүйдлийн даатгал                                                                                       | 00.00                 | 475,200.00                          |
| 210205     | Эрүүл мэндийн даатгал                                                                                      | 00.00                 | 4,752,400.00                        |
| 2103       | <b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>                                                           | 19,211,719.00         | 24,343,500.00                       |
| 210301     | Гэрэл, цахилгаан                                                                                           | 3,151,719.00          | 3,889,800.00                        |
| 210302     | Түлш, халаалт                                                                                              | 16,060,000.00         | 20,453,700.00                       |
| 2104       | <b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>                                                                    | 27,091,400.00         | 33,241,998.00                       |
| 210401     | Бичиг хэрэг                                                                                                | 3,170,380.00          | 5,500,400.00                        |
| 210402     | Тээвэр, шатахуун                                                                                           | 21,789,600.00         | 25,015,148.00                       |
| 210403     | Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр                                                                         | 291,420.00            | 2,610,000.00                        |
| 210406     | Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс                                                                | 410,000.00            | 116,450.00                          |
| 210407     | Аж ахуйн материал худалдан авах зардал                                                                     | 1,430,000.00          | 00.00                               |
| 2105       | <b>Нормативт зардал</b>                                                                                    | 903,000.00            | 3,122,050.00                        |
| 210502     | Хоол, хүнс                                                                                                 | 903,000.00            | 1,090,000.00                        |
| 210503     | Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл                                                                                | 00.00                 | 2,032,050.00                        |
| 2106       | <b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>                                                                   | 12,607,200.00         | 316,000.00                          |
| 210603     | Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл                                                                               | 200,000.00            | 00.00                               |
| 210604     | Урсгал засвар                                                                                              | 12,407,200.00         | 316,000.00                          |
| 2107       | <b>Томилолт, зочны зардал</b>                                                                              | 11,796,000.00         | 4,953,000.00                        |
| 210702     | Дотоод албан томилолт                                                                                      | 6,805,500.00          | 4,953,000.00                        |
| 210703     | Зочин төлөөлөгч хүлээн авах                                                                                | 4,990,500.00          | 00.00                               |
| 2108       | <b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>                                            | 23,160,534.00         | 39,960,343.29                       |
| 210801     | Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж                                       | 19,553,334.00         | 36,956,024.29                       |
| 210802     | Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох                                                                   | 00.00                 | 300,000.00                          |
| 210803     | Даатгалын үйлчилгээ                                                                                        | 00.00                 | 215,775.00                          |
| 210804     | Тээврийн хэрэгслийн татвар                                                                                 | 13,500.00             | 409,544.00                          |
| 210805     | Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо                                                                              | 29,700.00             | 00.00                               |
| 210806     | Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ                                                                            | 3,564,000.00          | 2,079,000.00                        |
| 2109       | <b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>                                                                     | 94,320,111.85         | 97,925,950.31                       |
| 210901     | Бараа үйлчилгээний бусад зардал                                                                            | 32,766,000.00         | 8,864,500.00                        |
| 210902     | Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх                                                                          | 100,000.00            | 00.00                               |
| 210903     | Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хоргодол                                                                         | 61,454,111.85         | 89,061,450.31                       |
| 213        | <b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>                                                                                    | 27,558,909.00         | 66,523,963.23                       |
| 2131       | <b>Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг</b>                                                                     | 3,200,000.00          | 00.00                               |
| 213101     | Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг                                                                            | 3,200,000.00          | 00.00                               |
| 2132       | <b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>                                                                              | 7,400,000.00          | 10,400,000.00                       |
| 213209     | Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал                                                                    | 7,400,000.00          | 10,400,000.00                       |

**Баянбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

| Дансны код | Үзүүлэлт                                                             | Өмнөх оны гүйцэтгэл  | Тайлант оны гүйцэтгэл |
|------------|----------------------------------------------------------------------|----------------------|-----------------------|
| 2133       | Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг                          | 11,308,894.00        | 1,126,694.00          |
| 213304     | Хөрөнгийн                                                            | 11,308,894.00        | 1,126,694.00          |
| 2134       | Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт | 5,650,015.00         | 54,997,269.23         |
| 213403     | Төвлөрүүлэх шилжүүлэг                                                | 5,650,015.00         | 54,997,269.23         |
| 22         | <b>ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ</b>                                              | <b>00.00</b>         | <b>9,175,645.89</b>   |
| 2200       | Дотоод эх үүсвэрээр                                                  | 00.00                | 9,175,645.89          |
| 220001     | Барилга байгууламж                                                   | 00.00                | 9,175,645.89          |
| 3          | <b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)</b>                            | <b>60,473,702.83</b> | <b>274,847,356.88</b> |
| 225        | <b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН</b>                               | <b>6,037,819.52</b>  | <b>00.00</b>          |
| 225001     | Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз                                       | 6,037,819.52         | 00.00                 |
| 4          | <b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)</b>                      | <b>-6,037,819.52</b> | <b>00.00</b>          |
| 5          | <b>НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)</b>                                       | <b>54,435,883.31</b> | <b>274,847,356.88</b> |

### 2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

| Дансны код | Үзүүлэлт                                                                                                   | Өмнөх оны гүйцэтгэл   | Тайлант оны гүйцэтгэл |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
| 1          | <b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)</b>                                                              | <b>451,317,188.00</b> | <b>469,048,412.00</b> |
| 12         | <b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>                                                                                 | <b>630,000.00</b>     | <b>1,000,000.00</b>   |
| 120        | Нийтлэг татварын бус орлого                                                                                | 630,000.00            | 1,000,000.00          |
| 120004     | Төсөв байгууллагын өөрийн орлого                                                                           | 630,000.00            | 1,000,000.00          |
| 1200042    | Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих                                                                  | 630,000.00            | 1,000,000.00          |
| 13         | <b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>                                                                       | <b>450,687,188.00</b> | <b>468,048,412.00</b> |
| 1311       | Нэмэлт санхүүжилтийн орлого                                                                                | 43,004,888.00         | 46,255,712.00         |
| 131104     | Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө | 43,004,888.00         | 46,255,712.00         |
| 1320       | Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих                                                                             | 407,682,300.00        | 421,792,700.00        |
| 132001     | Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/                                        | 407,682,300.00        | 421,792,700.00        |
| 2          | <b>НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)</b>                                                               | <b>451,317,188.00</b> | <b>460,720,412.00</b> |
| 21         | <b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>                                                                                       | <b>451,317,188.00</b> | <b>460,720,412.00</b> |
| 210        | <b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>                                                                     | <b>387,048,279.00</b> | <b>394,196,448.77</b> |
| 2101       | Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил                                                                          | 189,823,992.00        | 217,668,035.77        |
| 210101     | Үндсэн цалин                                                                                               | 178,892,823.00        | 204,412,725.77        |
| 210105     | Гэрээт ажлын хөлс                                                                                          | 10,931,169.00         | 13,255,310.00         |
| 2102       | Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл                                                             | 24,572,200.00         | 31,561,900.00         |
| 210201     | Тэтгэврийн даатгал                                                                                         | 16,692,200.00         | 21,955,898.00         |
| 210202     | Тэтгэмжийн даатгал                                                                                         | 1,985,200.00          | 2,477,502.00          |
| 210203     | ҮОМШӨ-ний даатгал                                                                                          | 1,588,100.00          | 1,900,900.00          |
| 210204     | Ажилгүйдлийн даатгал                                                                                       | 397,100.00            | 475,200.00            |
| 210205     | Эрүүл мэндийн даатгал                                                                                      | 3,909,600.00          | 4,752,400.00          |
| 2103       | Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал                                                                  | 21,055,869.00         | 22,843,500.00         |
| 210301     | Гэрэл, цахилгаан                                                                                           | 3,185,869.00          | 3,889,800.00          |
| 210302     | Түлш, халаалт                                                                                              | 17,870,000.00         | 18,953,700.00         |
| 2104       | Хангамж, бараа материалын зардал                                                                           | 20,235,300.00         | 27,576,500.00         |
| 210401     | Бичиг хэрэг                                                                                                | 2,427,200.00          | 5,567,900.00          |
| 210402     | Тээвэр, шатахуун                                                                                           | 16,010,700.00         | 19,683,600.00         |
| 210403     | Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр                                                                         | 897,400.00            | 1,125,000.00          |
| 210405     | Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэргчдийн устгал, ариутгал                                                   | 300,000.00            | 360,000.00            |
| 210406     | Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс                                                                | 600,000.00            | 840,000.00            |
| 2105       | Нормативт зардал                                                                                           | 00.00                 | 2,400,400.00          |
| 210503     | Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл                                                                                | 00.00                 | 2,400,400.00          |

**Баянбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

| Дансны код  | Үзүүлэлт                                                                    | Өмнөх оны гүйцэтгэл | Тайлант оны гүйцэтгэл |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----------------------|
| <b>2106</b> | <b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>                                    | 12,477,200.00       | 725,000.00            |
| 210603      | Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл                                                | 200,000.00          | 167,000.00            |
| 210604      | Урсгал засвар                                                               | 12,277,200.00       | 558,000.00            |
| <b>2107</b> | <b>Томилолт, зочны зардал</b>                                               | 12,496,000.00       | 4,953,000.00          |
| 210702      | Дотоод албан томилолт                                                       | 6,884,900.00        | 4,953,000.00          |
| 210703      | Зочин төлөөлөгч хүлээн авах                                                 | 5,611,100.00        | 00.00                 |
| <b>2108</b> | <b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>             | 64,693,718.00       | 59,703,713.00         |
| 210801      | Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж        | 61,086,518.00       | 55,266,529.00         |
| 210802      | Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох                                    | 00.00               | 300,000.00            |
| 210803      | Даатгалын үйлчилгээ                                                         | 00.00               | 200,000.00            |
| 210804      | Тээврийн хэрэгслийн татвар                                                  | 13,500.00           | 300,000.00            |
| 210805      | Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо                                               | 29,700.00           | 73,184.00             |
| 210806      | Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ                                             | 3,564,000.00        | 3,564,000.00          |
| <b>2109</b> | <b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>                                      | 41,694,000.00       | 26,764,400.00         |
| 210901      | Бараа үйлчилгээний бусад зардал                                             | 41,594,000.00       | 25,764,800.00         |
| 210902      | Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх                                           | 100,000.00          | 999,600.00            |
| <b>213</b>  | <b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>                                                     | <b>113737818.00</b> | <b>112247926.46</b>   |
| <b>2131</b> | <b>Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг</b>                                      | 39,910,000.00       | 00.00                 |
| 213101      | Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг                                             | 39,910,000.00       | 00.00                 |
| <b>2132</b> | <b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>                                               | 56,868,909.00       | 56,123,963.23         |
| 213209      | Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал                                     | 7,400,000.00        | 10,400,000.00         |
| <b>2134</b> | <b>Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт</b> | 16,958,909.00       | 56,123,963.23         |
| 213403      | Төвлөрүүлэх шилжүүлэг                                                       | 5,650,015.00        | 54,997,269.23         |
| 213404      | Хөрөнгийн                                                                   | 11,308,894.00       | 1,126,694.00          |
| <b>3</b>    | <b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)</b>                     | <b>00.00</b>        | <b>8,328,000.00</b>   |
| <b>5</b>    | <b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)</b>                            | <b>00.00</b>        | <b>8,328,000.00</b>   |
| <b>22</b>   | <b>ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ</b>                                                     | <b>00.00</b>        | <b>8,328,000.00</b>   |
| <b>2200</b> | <b>Дотоод эх үүсвэрээр</b>                                                  | 00.00               | 8,328,000.00          |
| 225106      | Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал                              | 00.00               | 8,328,000.00          |
| <b>6</b>    | <b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)</b>  | <b>00.00</b>        | <b>-8,328,000.00</b>  |
| <b>9</b>    | <b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл</b>                     | 00.00               | 00.00                 |
| <b>10</b>   | <b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл</b>                    | 00.00               | 00.00                 |

## 2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

| / төгрөгөөр / |                                                  |                                 |                       |                   |                                        |
|---------------|--------------------------------------------------|---------------------------------|-----------------------|-------------------|----------------------------------------|
| Код           | Үзүүлэлт                                         | Засгийн газрын оруулсан капитал | Дахин үнэлгээний нөөц | Хуримтлагдсан дүн | Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн |
| C01           | 2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл            | 302,128,037.00                  | 17,485,895.96         | 278,906,861.48    | 598,520,794.44                         |
| C03           | Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл                       | 302,128,037.00                  | 17,485,895.96         | 278,906,861.48    | 598,520,794.44                         |
| C07           | Тайлант үеийн үр дүн                             | 00.00                           | 00.00                 | 54,435,883.31     | 54,435,883.31                          |
| C08           | 2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл            | 302,128,037.00                  | 17,485,895.96         | 318,332,812.49    | 637,946,745.45                         |
| D01           | 2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл            | 302,128,037.00                  | 17,485,895.96         | 318,332,812.49    | 637,946,745.45                         |
| D02           | Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт       | 00.00                           | 00.00                 | 1,920,000.00      | 1,920,000.00                           |
| D03           | Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл                       | 302,128,037.00                  | 17,485,895.96         | 320,252,812.49    | 639,866,745.45                         |
| D04           | Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт | 00.00                           | -1,920,000.00         | 00.00             | -1,920,000.00                          |
| D08           | Тайлант үеийн үр дүн                             | 00.00                           | 00.00                 | 274,847,356.88    | 274,847,356.88                         |
| D09           | 2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл            | 302,128,037.00                  | 15,565,895.96         | 595,100,169.37    | 912,794,102.33                         |

## 2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

| Эдийн засгийн ангилал | Үзүүлэлт                                                             | Тайлант оны           |                | / төгрөгөөр / |        |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------|---------------|--------|
|                       |                                                                      | Батлагдсан төлөвлөгөө | Гүйцэтгэл      | Зөрүү         | Хувь   |
| 2                     | <b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>                             | 421,914,300.00        | 367,795,430.77 | 54118869.23   | 87.17  |
| 21                    | <b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>                                                 | 421,914,300.00        | 367,795,430.77 | 54118869.23   | 87.17  |
| 210                   | <b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>                               | 411,514,300.00        | 357,395,430.77 | 54118869.23   | 86.85  |
| 2101                  | <b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>                             | 227,047,400.00        | 217,668,035.77 | 9379364.23    | 95.87  |
| 210101                | Үндсэн цалин                                                         | 209,862,100.00        | 204,412,725.77 | 5449374.23    | 97.40  |
| 210105                | Гэрээт ажлын хөлс                                                    | 17,185,300.00         | 13,255,310.00  | 3929990.00    | 77.13  |
| 2102                  | <b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>                | 31,561,900.00         | 31,561,900.00  | 0.00          | 100.00 |
| 210201                | Тэтгэврийн даатгал                                                   | 22,057,200.00         | 21,955,898.00  | 101302.00     | 99.54  |
| 210202                | Тэтгэмжийн даатгал                                                   | 2,376,200.00          | 2,477,502.00   | -101302.00    | 104.26 |
| 210203                | ҮОМШӨ-ний даатгал                                                    | 1,900,900.00          | 1,900,900.00   | 0.00          | 100.00 |
| 210204                | Ажилгүйдлийн даатгал                                                 | 475,200.00            | 475,200.00     | 0.00          | 100.00 |
| 210205                | Эрүүл мэндийн даатгал                                                | 4,752,400.00          | 4,752,400.00   | 0.00          | 100.00 |
| 2103                  | <b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>                     | 23,271,300.00         | 22,843,500.00  | 427800.00     | 98.16  |
| 210301                | Гэрэл, цахилгаан                                                     | 4,300,500.00          | 3,889,800.00   | 410700.00     | 90.45  |
| 210302                | Түлш, халаалт                                                        | 18,970,800.00         | 18,953,700.00  | 17100.00      | 99.91  |
| 2104                  | <b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>                              | 27,591,200.00         | 27,576,500.00  | 14700.00      | 99.95  |
| 210401                | Бичиг хэрэг                                                          | 5,567,900.00          | 5,567,900.00   | 0.00          | 100.00 |
| 210402                | Тээвэр, шатахуун                                                     | 19,683,600.00         | 19,683,600.00  | 0.00          | 100.00 |
| 210403                | Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр                                   | 1,139,700.00          | 1,125,000.00   | 14700.00      | 98.71  |
| 210405                | Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал            | 360,000.00            | 360,000.00     | 0.00          | 100.00 |
| 210406                | Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс                          | 840,000.00            | 840,000.00     | 0.00          | 100.00 |
| 2105                  | <b>Нормативт зардал</b>                                              | 2,400,400.00          | 2,400,400.00   | 0.00          | 100.00 |
| 210503                | Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл                                          | 2,400,400.00          | 2,400,400.00   | 0.00          | 100.00 |
| 2106                  | <b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>                             | 764,600.00            | 725,000.00     | 39600.00      | 94.82  |
| 210603                | Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл                                         | 200,000.00            | 167,000.00     | 33000.00      | 83.50  |
| 210604                | Урсгал засвар                                                        | 564,600.00            | 558,000.00     | 6600.00       | 98.83  |
| 2107                  | <b>Томилолт, зочны зардал</b>                                        | 7,590,200.00          | 4,953,000.00   | 2637200.00    | 65.26  |
| 210702                | Дотоод албан томилолт                                                | 7,590,200.00          | 4,953,000.00   | 2637200.00    | 65.26  |
| 2108                  | <b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>      | 17,195,900.00         | 16,874,695.00  | 321205.00     | 98.13  |
| 210801                | Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж | 12,400,700.00         | 12,437,511.00  | -36811.00     | 100.30 |
| 210802                | Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох                             | 300,000.00            | 300,000.00     | 0.00          | 100.00 |
| 210803                | Даатгалын үйлчилгээ                                                  | 200,000.00            | 200,000.00     | 0.00          | 100.00 |
| 210804                | Тээврийн хэрэгслийн татвар                                           | 318,000.00            | 300,000.00     | 18000.00      | 94.34  |
| 210805                | Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо                                        | 113,200.00            | 73,184.00      | 40016.00      | 64.65  |
| 210806                | Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ                                      | 3,564,000.00          | 3,564,000.00   | 0.00          | 100.00 |
| 210807                | Газрын төлбөр                                                        | 300,000.00            | 00.00          | 300000.00     | 00.00  |
| 2109                  | <b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>                               | 74091400.00           | 32792400.00    | 41299000.00   | 44.26  |
| 210901                | Бараа үйлчилгээний бусад зардал                                      | 73,091,800.00         | 31,792,800.00  | 41299000.00   | 43.50  |
| 210902                | Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх                                    | 999,600.00            | 999,600.00     | 0.00          | 100.00 |
| 213                   | <b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>                                              | 10,400,000.00         | 10,400,000.00  | 0.00          | 100.00 |
| 2132                  | <b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>                                        | 10,400,000.00         | 10,400,000.00  | 0.00          | 100.00 |
| 213209                | Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал                              | 10,400,000.00         | 10,400,000.00  | 0.00          | 100.00 |
|                       | <b>ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР</b>                                | 421,914,300.00        | 367,795,430.77 | 54118869.23   | 87.17  |
| 1320                  | <b>ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ</b>                                | 420,914,300.00        | 366,795,430.77 | 54118869.23   | 87.14  |
| 132001                | Орон нутгийн төсвөөс                                                 | 420,914,300.00        | 366,795,430.77 | 54118869.23   | 87.14  |
| 120004                | <b>ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС</b>                         | 1,000,000.00          | 1,000,000.00   | 0.00          | 100.00 |
| 1200042               | Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих                            | 1,000,000.00          | 1,000,000.00   | 0.00          | 100.00 |
| 62                    | <b>АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО</b>                                              | 28.00                 | 28.00          | 0.00          | 100.00 |
| 620001                | Удирдах ажилтан                                                      | 03.00                 | 03.00          | 0.00          | 100.00 |
| 620002                | Гүйцэтгэх ажилтан                                                    | 21.00                 | 21.00          | 0.00          | 100.00 |
| 620003                | Үйлчлэх ажилтан                                                      | 04.00                 | 04.00          | 0.00          | 100.00 |

## 2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

| Дансны код | Үзүүлэлт                                                                                                   | / төгрөгөөр / |               |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
|            |                                                                                                            | Өмнөх он      | Гүйцэтгэл     |
| I          | НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН                                                                          | 31,695,994.00 | 46,255,712.00 |
| 21         | УРСГАЛ ЗАРДАЛ                                                                                              | 31,695,994.00 | 46,255,712.00 |
| 210        | БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ                                                                            | 31,695,994.00 | 45,129,018.00 |
| 2108       | Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж                                                   | 31,695,994.00 | 45,129,018.00 |
| 210801     | Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж                                       | 31,695,994.00 | 45,129,018.00 |
| 213        | УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ                                                                                           | 00.00         | 1,126,694.00  |
| 2132       | Бусад урсгал шилжүүлэг                                                                                     | 00.00         | 1,126,694.00  |
| 2133       | Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг                                                                              | 00.00         | 1,126,694.00  |
| 213404     | Хөрөнгийн                                                                                                  | 00.00         | 1,126,694.00  |
| II         | ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР                                                                             | 43,004,888.00 | 46,255,712.00 |
| 1311       | Нэмэлт санхүүжилтийн орлого                                                                                | 43,004,888.00 | 46,255,712.00 |
| 131104     | Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө | 43,004,888.00 | 46,255,712.00 |

005

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА  
ХЯЗГААРЛАЛТАЙ  
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

### 3.Аудитын тайлан

#### 3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Баянбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг Баянбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга Д.Цэнд-Аюуш танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд төсвийн хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалт, зарцуулалтад тавих хяналтыг сайжруулах, үр ашигтай зарцуулах талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 02 дугаар сарын 24-өөс 2021 оны 02 дугаар сарын 25-ны хооронд Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ж.Өсөхбаяр хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Баянбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийх хүсэлтийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2020 оны 10 дугаар сарын 26-ны өдрийн 104 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

#### 3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Баянбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Төрийн үйлчилгээг хүлээж биш хүрч үйлчлэх.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт гараагүй байна. Дараах хууль тогтоомжийг мөрдөж байна.

- Төрийн аудитын тухай хууль
- Төсвийн тухай хууль
- Монгол Улсын Засаг, захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Монгол Улсын 2020 оны Төсвийн тухай хууль
- Татварын багц хуулиуд
- Нийгмийн даатгалын тухай хууль
- Хөдөлмөрийн тухай хууль

#### 3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Баянбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба 2020 онд харьяа орон нутаг дахь Баянбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

Тус байгууллагын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд "Дунд" гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

### 3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшнийг "Дунд" гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны 3 дугаар улирлын үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 289483.5 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 5789.7 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 537197.3 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 10743.9 мянган төгрөгөөр тооцов.

### 3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Баянбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн 913249.3 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 274970.4 мянган төгрөгөөр буюу 43.1 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, богино хугацаат өр төлбөр, Засгийн газрын оролцоо данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

| Үзүүлэлт                                          | Эхний<br>үлдэгдэл | Эцсийн<br>үлдэгдэл | Эцсийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/ |
|---------------------------------------------------|-------------------|--------------------|---------------------------------|
|                                                   |                   |                    | Өөрчлөлт                        |
| Б                                                 | 1                 | 2                  | 3=2-1                           |
| ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН                           | 37,368.4          | 64,212.3           | 26,843.9                        |
| Мөнгөн хөрөнгө                                    | -                 | -                  | -                               |
| Авлага                                            | -                 | 1,260.0            | 1,260.0                         |
| Урьдчилгаа                                        | -                 | -                  | -                               |
| Бараа материал                                    | 37,368.4          | 62,952.3           | 25,583.9                        |
| ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН                       | 600,910.5         | 849,037.0          | 248,126.5                       |
| Үндсэн хөрөнгө                                    | 1,013,440.0       | 1,331,647.6        | 318,207.6                       |
| Хуримтлагдсан элэгдэл                             | (412,529.5)       | (482,610.6)        | (70,081.1)                      |
| <b>Нийт хөрөнгө</b>                               | <b>638,278.9</b>  | <b>913,249.3</b>   | <b>274,970.4</b>                |
| Өр төлбөр                                         | 332.2             | 455.2              | 123.0                           |
| Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/               | 637,946.7         | 912,794.1          | 274,847.4                       |
| <b>Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн</b> | <b>638,278.9</b>  | <b>913,249.3</b>   | <b>274,970.4</b>                |

Эх сурвалж: Тус байгууллагын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан

Авлагын дансны үлдэгдэл 1260.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь Л.Баяраагийн нэрэмжит жүдо бөхийн аймгийн аварга шалгаруулах тэмцээний бэлтгэл ажилд 2020 оны 04 дүгээр сард 1260.0 мянган төгрөг зарцуулж тэмцээний медаль, цом, өргөмжлөл, мандат зэргийг худалдан авсан ч Covid-19 цар тахлын улмаас тэмцээн хойшлогдсонтой холбоотой авлагаар бүртгэсэн байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 62952.3 мянган төгрөг болж 25583.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 17300.0 мянган төгрөгийн өвс тэжээлийг зарцуулаагүй үлдэгдлээр тайлагнасан, Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгөөр худалдан авсан ахуйн үйлчилгээний 4176.8 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг эргэлтийн хөрөнгөөр бүртгэсэн нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1331647.6 мянган төгрөг болж 318207.6 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 338035.6 мянган төгрөгийн хөрөнгийг бүртгэж, урсгал төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 8328.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын Тэргүүлэгчдийн 2020 оны 102 дугаар тогтоолоор 28156.0 мянган төгрөгийн акталж данснаас хассантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгийн данс нь урсгал төсвийн хөрөнгөөр 8328.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн 216731.4 мянган төгрөгийн барилгын их засвар, аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн 82811.7 мянган төгрөгийн багийн төвийн барилга, өвс тэжээлийн агуулахын барилгыг хүлээн авч үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэсэн байна.

Богино хугацаат өр төлбөрийн данс 455.2 мянган төгрөг болж 123.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь ажиллагсадтай холбоотой 310.2 мянган төгрөгийн цалингаас суутгасан утасны төлбөрийн өглөгийг төлж, тайлант онд 147.0 мянган төгрөгийн үйлдвэрчний эвлэлийн, 286.2 мянган төгрөгийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өглөгийг бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 912794.1 мянган төгрөг болж 274847.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь тайлант үеийн үр дүн 274847.4 мянган төгрөгийн өөрчлөлтөөс шалтгаалжээ.

Тус байгууллагын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого 811260.3 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 309943.1 мянган төгрөгөөр буюу 61.8 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан төсөвт байгууллагын өөрийн орлого, тусламж санхүүжилтийн орлого байна. Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого өмнөх оноос 292582.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь туслах үйл ажиллагааны орлого 370.0 мянга, үнэ төлбөргүй хүлээж авсан орлого 292211.9 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнтэй, тусламж санхүүжилтийн орлого 17361.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь орон нутгийн төсвөөс олгосон санхүүжилт 14110.4 мянга, нэмэлт санхүүжилтийн дансаар хүлээн авсан санхүүжилт 3250.8 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнтэй тус тус холбоотой байна.

Нийт зардал 536413.0 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 95569.5 мянган төгрөгөөр буюу 21.7 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан зардлууд нь цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил, НДШ, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал, хангамж бараа материалын зардал, норматив зардал, эд хогшил урсгал засварын зардал, томилолт зочны зардал, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж, бараа, үйлчилгээний бусад зардал байна.

### **3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт**

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

#### **Төсвийн төлөвлөлт**

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, зарлагыг 421814.5 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 14331.2 мянган төгрөгөөр бууруулж 407483.3 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

#### **Төсвийн гүйцэтгэл**

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 6 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр анх 407483.3 мянган төсөв батлагдаж нэг удаа тодотгол хийн 421914.3 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 420914.3 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвийн

санхүүжилтээр, 1000.0 мянган төгрөгийг төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 421792.7 мянга, төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоор 1000.0 мянга нийт 422792.7 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 367794.4 мянган төгрөгийг зарцуулж 54997.3 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 367795.4 мянган төгрөг буюу 81.2 хувьтай байгаа нь цалингийн зардлыг 9379.4 мянга, байр ашиглалттай холбоотой тогтол зардлыг 427.8 мянга, хангамж бараа материалын зардлыг 14.7 мянга, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 39.6 мянга, томилолт зочны зардлыг 2637.2 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийг 321.2 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 41299.0 мянган төгрөгөөр тус тус зарцуулаагүйтэй холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь 70106 хөтөлбөрийн 80101 арга хэмжээ 13193.0 мянга, 81806 арга хэмжээ 753.3 мянга, 81102 арга хэмжээ 40172.6 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулагдсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /Хөтөлбөр, арга хэмжээгээр/

төгрөгөөр

| ҮЗҮҮЛЭЛТ                                                      | ТӨЛӨВЛӨГӨӨ     | ГҮЙЦЭТГЭЛ      | Дүн           | Хувь   |
|---------------------------------------------------------------|----------------|----------------|---------------|--------|
| ХӨТӨЛБӨР 70106-ОН-ын гүйцэтгэх засаглалын удирдлага           | 421,914,300.00 | 365,795,430.77 | 54,118,869.23 | 86.70  |
| АРГА ХЭМЖЭЭ 80101 -Үндсэн үйл ажиллагааны зардал              | 275,726,000.00 | 262,533,025.36 | 13,192,974.64 | 95.22  |
| АРГА ХЭМЖЭЭ 80106 -Баг, хорооны ҮАЗардал                      | 56,301,800.00  | 55,548,505.41  | 753,294.59    | 96.54  |
| АРГА ХЭМЖЭЭ 80106 -Биеийн тамирын уралдаан, тэмцээн           | 2,000,000.00   | 2,000,000.00   | -             | 96.54  |
| АРГА ХЭМЖЭЭ 80802 -Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал   | 10,000,000.00  | 10,000,000.00  | -             | 100.00 |
| АРГА ХЭМЖЭЭ 81102 -Орон нутгийн нөөц хөрөнгө                  | 68,886,800.00  | 28,714,200.00  | 40,172,600.00 | 100.00 |
| АРГА ХЭМЖЭЭ 82212 -Хур хог хаягдал, орчны бохирдлыг бууруулах | 8,999,700.00   | 8,999,700.00   | -             | 100.00 |

Эх сурвалж: Байгууллагын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Хүснэгт 3. Нэмэлт санхүүжилтийн дансны судалгаа

төгрөгөөр

| Орлогын                      |            | Зардлын төрөл |           |              |              |                    |               |             |            |              |
|------------------------------|------------|---------------|-----------|--------------|--------------|--------------------|---------------|-------------|------------|--------------|
| Төрөл                        | Дүн        | СХС-д         | ОНЕО-д    | Огноо устгал | Мал тооллого | Үнэлгээний хороонд | Хамтарсан баг | Актын өлбөр | Өвс тэжээл | Төвлөрүүлсэн |
| Өмнөх оны үлдэгдэл           | 11,308,894 | 2,592,000     |           |              |              |                    | 42,000        | 945,700     | 6,602,500  | 1,126,694    |
| Өвс                          | 13,737,500 |               |           |              |              |                    |               |             | 13,737,500 | -            |
| Статистик                    | 1,319,318  |               |           |              | 1,319,318    |                    |               |             |            | -            |
| ХХААГ                        | 14,400,000 |               |           | 14,400,000   |              |                    |               |             |            | -            |
| Тендерийн баримт бичгийн үнэ | 490,000    |               |           |              |              | 490,000            |               |             |            | -            |
| ОНХС-с                       | 5,000,000  |               | 5,000,000 |              |              |                    |               |             |            | -            |
| НИЙТ                         | 46,255,712 | 2,592,000     | 5,000,000 | 14,400,000   | 1,319,318    | 490,000            | 42,000        | 945,700     | 20,340,000 | 1,126,694    |

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор [www.shilendans.gov.mn](http://www.shilendans.gov.mn) цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст нийт 151 мэдээлэл оруулахаас тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт өөрчлөлт, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа ажил үйлчилгээний санхүүжилттэй холбоотой 45423.3 мянган төгрөгийн 4 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

### Хүснэгт 3. Шилэн дансны мэдээлэл оруулсан байдал

| д/д | Хугацаа    | Төрөл | Удаа | Хугацаанд оруулсан | Хугацаа хоцроосон | Хугацаа болоогүй |
|-----|------------|-------|------|--------------------|-------------------|------------------|
| 1   | Бүтэн жил  | 11    | 11   | 9                  | 2                 | 2                |
| 2   | Хагас жил  | 4     | 4    | 4                  |                   |                  |
| 3   | Улирал бүр | 1     | 4    | 4                  |                   |                  |
| 4   | Сар бүр    | 3     | 36   | 36                 |                   |                  |
| 5   | Тухай бүр  | 8     | 96   | 94                 | 2                 |                  |
|     | Нийт       | 27    | 151  | 147                | 4                 | 2                |

### 3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 4830.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 3 төлбөрийн акт, 19900.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 2 албан шаардлагыг биелүүлсэн байна. Аудитаар өгсөн 33800.0 мянган төгрөгийн 4 зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна.

Хүснэгт 4. Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

| Үзүүлэлт        | Өмнөх оны илрүүлэлт |         | Биелэлт |         | Зөрүү |     |      |
|-----------------|---------------------|---------|---------|---------|-------|-----|------|
|                 | Тоо                 | Дүн     | Тоо     | Дүн     | Тоо   | Дүн | Хувь |
| Акт             | 3                   | 4830.0  | 3       | 4830.0  |       |     |      |
| Албан шаардлага | 2                   | 19900.0 | 2       | 19900.0 |       |     |      |
| Зөвлөмж         | 5                   | 33800.0 | 5       | 33800.0 |       |     |      |
| Нийт дүн        | 10                  | 58530.0 | 10      | 58530.0 |       |     |      |

### 3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 102601.1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 1000.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 6160.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 95441.1 мянган төгрөгийн зөрчилд 4 албан шаардлага хүргүүлж, алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө. /Хавсралт 1./

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Тайлант хугацаанд төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоор 1000.0 мянган төгрөгийн орлого төвлөрсөн байхад тус орлогыг санхүүжилтийн орлогоор бүртгэсэн байна. **Шийдвэрлэсэн нь:** Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогыг бүртгэж санхүүгийн тайланд залруулав.

#### Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 101601.1 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчил илэрч 6160.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 95441.1 мянган төгрөгийн зөрчилд 4 албан шаардлага хүргүүлж, алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж хүргүүлээ. Үүнд:

- Сумын Засаг даргын 2020.12.17-ны өдрийн Б/120 тоот захирамжаар Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс сумын цагдаагийн хэсэгт 7000.0 мянган төгрөгөөр автомашин авах шийдвэр гарсны дагуу 2020.12.16-ны өдөр иргэн Б.Төрбаттай гэрээ байгуулан 6160.0 мянган төгрөгөөр "probox" маркийн автомашин худалдан авсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3 дахь “санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Сангийн сайдын 2018 оны 318 дугаар тушаалаар баталсан “Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам”-ын 2.2.1.2 дахь “энэ журмын 2.1.1, 2.1.2 -т зааснаас бусад зориулалтаар тоног төхөөрөмж бэлтгэх, хөрөнгө оруулалтын зардал гаргахыг хориглоно”, аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн 2018 оны 40 дүгээр тогтоолоор баталсан “Орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, шилжүүлэх, акталж данснаас хасах журам-ын 3.6 дахь “Орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд нь нь шинээр хөрөнгө олж авахдаа аймгийн Орон нутгийн өмчийн газраас бичгээр зөвшөөрөл авна” заалтыг тус тус зөрчсөн санхүүгийн тайлангийн “Үнэн зөв байдал” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

**Шийдвэрлэсэн нь:** Буруу шийдвэр гаргаж хөрөнгийг зориулалт бусаар зарцуулсан тул холбогдох буруутай албан тушаалтнуудаар төлүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоохоор шийдвэрлэв.

2. Сумын Засаг даргын 2020 оны А/113 дугаар захирамжаар томилсон тооллогын комисс нь байгууллагын үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй хөрөнгүүдийг тоолсон ч эргэлтийн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй 63924.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг тоолоогүй, тооллогын дүнгээр тооцоо бодсон акт үйлдэж даргын тушаалаар баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 дахь “нягтлан бодогч нь эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 73 дугаар зүйлийн 73.2 дахь “Байгууллагын нягтлан бодогч нь үндсэн хөрөнгө, бараа материал, үнэ бүхий зүйлийн тооллогоор бэлэн байсан үлдэгдэл, гарсан зөрүүг тооллогын акт материал батлагдсанаас хойш 5 хоногийн дотор нягтлан бодох бүртгэлд тусгаж дансны үлдэгдлийг тулган шалгана” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн “Иж бүрэн байх”, “Оршин байх”, “Үнэлгээ” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

**Шийдвэрлэсэн нь:** Байгууллагын өмч хөрөнгийн тооллогыг 2021.04.01-ны дотор хууль, тогтоомжийн дагуу иж бүрэн хийж баталгаажуулан зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэв.

3. Тайлант хугацаанд эргэлтийн хөрөнгийн хөдлөл өөрчлөлтийг нярвын анхан шатны тайлангаас түүвэрлэн санхүүгийн тайлангийн дэлгэрэнгүй болон хураангуй бүртгэлтэй тулгалт хийхэд нийт орлого 1420.7 мянга, зарлага 11658.5 мянга, эцсийн үлдэгдэл нь 10237.8 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна”, 13.7 дахь “анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно”, 20 дугаар зүйлийн 20.1.4 дэх “хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

**Шийдвэрлэсэн нь:** Эргэлтийн хөрөнгийн дансны хөдлөл өөрчлөлтийг нягтлан бодох бүртгэлд үнэн зөв тусгаж, анхан шатны баримтад үндэслэн нярвын тайланг гаргуулан зөрчлийг арилган цаашид алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэв.

4. Тайлант онд Сум дундын ойн ангиас ирсэн 7800.0 мянган төгрөгийн өвс тэжээлийг 2020 оны 12 дугаар сард орлогоор бүртгэж, мөнгийг шилжүүлсэн байна. Харин Баянхонгор аймгийн Сум дундын Ойн ангийн нягтлан бодогчийн ирүүлсэн тус байгууллагад олгосон өвс тэжээлийн тооцоогоор 2020 онд нийт 42672.0 мянган төгрөгийн өвс тэжээл нийлүүлж 20063.0 мянган төгрөгийн авлагатай гарсан байхад тооцоо нийлээгүй, данс бүртгэлд тусгаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 дахь “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион

байгуулах, удирдах” гэсэн заалтыг зөрчсөн санхүүгийн тайлангийн “Эрх ба үүрэг”, “Оршин байх”, “Үнэн зөв байдал” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

**Шийдвэрлэсэн нь:** Сум дундын ойн ангиас олгосон өвс тэжээлийн тооцоог 2021.03.15-ны дотор нийлж, үлдэгдэл тооцоог баталгаажуулан данс бүртгэлд тусгах албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

5. Ажиллагсдын 2020 оны 2, 6 дугаар саруудын цалинг Нийгмийн даатгалын хэлтэс мэдээлэхдээ нийт 1215831 төгрөгөөр дутуу мэдээлсэн нь Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.1 дэх “хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлого болон түүнд оногдох шимтгэлийг үнэн зөв тодорхойлж, тогтоосон хугацаанд төлөх” гэсэн заалтыг зөрчсөн, “Үнэн зөв байдал” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

**Шийдвэрлэсэн нь:** Нийгмийн даатгалын хэлтэст зөрүүтэй мэдээлсэн ажилчдын цалинг залруулж мэдээлж зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгөх.

#### **Аудитын зөвлөмж**

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг, шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 2 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

### **3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд**

1. Тайлант хугацааны эргэлтийн хөрөнгийн нярвын тайлангийн нийт орлого 1420.7 мянга, нийт зарлага 11658.5 мянга, эцсийн үлдэгдэл нь 10237.8 мянган төгрөгөөр нягтлан бодогчийн бүртгэлээс зөрүүтэй анхан шатны баримтад үндэслэн нярвын тайлан нягтлан бодох бүртгэлийн хөтлөөгүй илэрсэнд эргэлтийн хөрөнгийн дансны нягтлан бодох бүртгэл, нярвын тайланг анхан шатны баримтад үндэслэн үнэн зөв бүртгэж зөрчлийг 2021.04.01-ний дотор арилган цаашид алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага тул зөрчлийг давтан гаргаж байгаа талаар дараагийн аудитаар анхаарч үзэх.

#### 4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

##### 1. Балансын данстай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт: Тус байгууллага нь Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг байхгүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2. дахь "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана." гэсэн заалтыг зөрчсөн.

1.2. Эрсдэл: Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулж, батлаагүй байгаа нь тухайн байгууллагын онцлог, үйл ажиллагаатай холбоотой ажил гүйлгээг бүртгэхэд хууль, тогтоомж зөрчигдөх.

1.3. Өгсөн зөвлөмж: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2 дахь "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана." гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж үйл ажиллагаандаа мөрдүүлэх.

1.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.

##### 2. Удирдлагын дээд болон дотоод хяналттай холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт: Тайлант хугацаанд шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст нийт 151 мэдээлэл оруулахаас тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт өөрчлөлт, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа ажил үйлчилгээний санхүүжилттэй холбоотой 45423.3 мянган төгрөгийн 4 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан нь Шилэн дансны хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 .дэх "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ" 6.4 " Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ" гэсэн заалтыг зөрчсөн.

2.2. Эрсдэл: Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлээгүй байх.

2.3. Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 .дэх "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ" 6.4 " Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ" гэсний дагуу тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт өөрчлөлт, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа ажил үйлчилгээний санхүүжилттэй холбоотой мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлж хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах.

2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 07 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү. Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Бэлтгэсэн:

АУДИТОР

Анхан шатанд хянасан:

ХЭЛТСИЙН ДАРГА БӨГӨӨД АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Хоёр дахь шатанд хянасан:

ДАРГА БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

Ж.ӨСӨХБАЯР 2021.02.25

А.ЦЭЭНЯМ 2021.02.25

Б.МӨНХБАТ 2021.02.25



## 5. Хавсралт 1.: Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

| Огноо                        | Аудитын нэр: | Баянбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит | Аудитын код:        |               |  |
|------------------------------|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------|--|
|                              |              |                                                                                                                              | БНА-2021/11/СТА-ТШЗ |               |  |
| Шалгагдсан байгууллагын нэр: |              | Баянбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газар                                                                                    |                     | Мянган төгрөг |  |

| №   | Алдаа, зөрчлийн товч утга                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Мөнгөн дүн | Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл | Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны |                        |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |            |                                       | Албан тушаал                                      | Овог нэр               |
|     | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2          | 3                                     | 4                                                 | 5                      |
| 1   | Сумын Засаг даргын 2020 оны А/113 дугаар захирамжаар томилсон нь байгууллагын үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй хөрөнгүүдийг тоолсон ч эргэлтийн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй 63924448 төгрөгийн хөрөнгийн тоолоогүй байна.                                                                                                                                 | 63,924.4   | Албан шаардлага өгсөн                 | Дарга, нягтлан бодогч                             | Д.Цэнд-Аюуш, Ц.Нямдорж |
| 2   | Тайлант хугацааны эргэлтийн хөрөнгийн нярвын тайлангийн нийт орлого 1420700 төгрөг, нийт зарлага 11658500 төгрөг эцсийн үлдэгдэл нь 10237800 төгрөгөөр нягтлан бодогчийн бүртгэлээс зөрүүтэй байна.                                                                                                                                                           | 10,237.8   | Албан шаардлага өгсөн                 | Дарга, нягтлан бодогч                             | Д.Цэнд-Аюуш, Ц.Нямдорж |
| 3   | Тайлант хугацаанд төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоор 1000.0 мянган төгрөгийн орлого төвлөрсөн байхад тус орлогыг санхүүжилтийн орлогоор бүртгэсэн байна.                                                                                                                                                                                                     | 1,000.0    | Санхүүгийн тайланд залруулсан         | Дарга, нягтлан бодогч                             | Д.Цэнд-Аюуш, Ц.Нямдорж |
| 4   | Сумын Засаг даргын 2020.12.17-ны өдрийн Б/120 тоот захирамжаар Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс сумын цагдаагийн хэсэгт 7,0 сая төгрөгөөр автомашин авах шийдвэр гарсны дагуу 2020.12.16-ны өдөр иргэн Б.Төрбаттай гэрээ байгуулан 6160,0 мянган төгрөгөөр “probox” маркийн автомашин, 840.0 мянган төгрөгөөр тус автомашинд сэлбэг хэрэгсэл худалдан авсан байна. | 6,160.0    | Төлбөрийн акт тогтоосон.              | Дарга, нягтлан бодогч                             | Д.Цэнд-Аюуш, Ц.Нямдорж |
| 5   | Тус байгууллага нь Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг байхгүй байна.                                                                                                                                                                                                                                                                              | -          | Зөвлөмж өгсөн                         | Дарга, нягтлан бодогч                             | Д.Цэнд-Аюуш, Ц.Нямдорж |
| 6   | Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд 2020 онд нийт 151 мэдээлэл оруулахаас бүтэн жилээр болон тухай бүр оруулах худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, худалдан авах ажиллагаанд хийсэн аудитын тайлан бусад хяналт шалгалтын дүн гэсэн 45423.3 мянган төгрөгийн 4 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.                                                | -          | Зөвлөмж өгсөн                         | Дарга, нягтлан бодогч                             | Д.Цэнд-Аюуш, Ц.Нямдорж |
| 7   | Ажиллагсдын цалингийн санг 2020 оны 2, 6, дугаар саруудад нийт 1215831 төгрөгөөр Нийгмийн даатгалын хэлтэст дутуу мэдээлсэн.                                                                                                                                                                                                                                  | 1,215.8    | Албан шаардлага өгсөн                 | Дарга, нягтлан бодогч                             | Д.Цэнд-Аюуш, Ц.Нямдорж |
| 8   | Баянхонгор аймгийн Сум дундын Ойн ангийн нягтлан бодогчийн ирүүлсэн тус байгууллагад олгосон өвс тэжээлийн тооцоогоор 2020 онд нийт 42672.0 мянган төгрөгийн өвс тэжээл нийлүүлж 20063.0 мянган төгрөгийн авлагатай гарсан байхад тооцоо актаар баталгаажуулаагүй.                                                                                            | 20,063.0   | Албан шаардлага өгсөн                 | Дарга, нягтлан бодогч                             | Д.Цэнд-Аюуш, Ц.Нямдорж |
| ДҮН |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 102601.1   |                                       |                                                   |                        |

оОо